

ІНСТИТУТ
ЕКОНОМІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ТА ПОЛІТИЧНИХ КОНСУЛЬТАЦІЙ

Проект фінансується
Європейським Союзом

ДІАЛОГ ЗІ СПРИЯННЯ ТОРГІВЛІ

ЩОМІСЯЧНИЙ МОНІТОРИНГ СПРИЯННЯ ТОРГІВЛІ В УКРАЇНІ

*Період моніторингу:
15 серпня – 26 вересня*

*Випуск № 23,
вересень 2016*

Шановні читачі!

Перед Вами випуск щомісячного моніторингу сприяння торгівлі в Україні, продукт проекту “Сприяння розвитку торгівлі за рахунок сприяння діалогу між представниками громадянського суспільства і органами державної влади (Діалог зі Сприяння Торгівлі)”. Ми прагнемо надати Вам найсвіжішу та найбільш актуальну інформацію стосовно процедур спрощення торгівлі. Тому для нас дуже важлива Ваша думка, відгуки та побажання щодо комунікаційних зв'язків та методів надання інформації на адресу: tfd@ier.kiev.ua

Зміст

Нормативно-правові акти, що набрали чинності.....	3
Підвищено експортне митно на відходи та брухт чорних металів	4
Затверджено порядок подання документів в електронному вигляді до органу ліцензування...	4
Затверджено правила виробництва органічної продукції рослинного походження	5
Затверджено порядок ведення реєстру виробників органічної продукції	5
НБУ скасував вимогу щодо надання акту цінової експертизи для здійснення	
резидентами оплати імпорту послуг.....	6
Подовжено термін запровадження ліцензування міжнародних вантажних автоперевезень.....	6
Уряд дозволив здійснити закупівлю юридичних послуг, пов'язаних із захистом.....	
прав та інтересів України в рамках СОТ у суперечках з Росією	6
Новини.....	7
З 1 листопада 2016 року Російська Федерація забороняє ввезення української солі.....	7
Україна і Грузія домовились про пряме залізнично-паромне сполучення.....	7
Мінекономрозвитку України опублікувало рівень ставок імпортного мита.....	
в рамках Угоди про асоціацію між Україною та ЄС на 2017 рік	7
Єгипет скасував вимогу нульового вмісту ріжків в імпортній пшениці	8
Затверджено нову методику комплексного перегляду регуляторних актів	8
Перші результати роботи режиму “єдиного вікна” на митниці.....	9

Підвищено експортне митно на відходи та брухт чорних металів

Закон України від 12 липня 2016 року № 1455 “Про внесення змін до деяких законів України щодо зменшення дефіциту брухту чорних металів на внутрішньому ринку”

Цим Законом тимчасово, на 1 рік, з моменту його опублікування підвищується вивізне (експортне) мито на відходи та брухт чорних металів до 30 євро за тонну. Нагадаємо, що відповідно до зобов'язань України при вступі до Світової організації торгівлі зазначене експортне мито щорічно зменшувалося і у червні 2016 року склало 10 євро за тонну.

Водночас закон лібералізує процедуру експорту металобрухту, скасовуючи необхідність реєстрації контрактів на експорт брухту. Ця процедура розглядалась деякими експертами як приховане квотування експорту.

Ініціатори закону аргументували його ухвалення турботою про вітчизняних виробників металопродукції, а також міркуваннями національної безпеки, а саме потребою першочергового забезпечення потреб оборонної промисловості та відбудови об'єктів інфраструктури.

Разом з цим закон порушує українські зобов'язання у рамках СОТ та Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, відповідно до яких країна зобов'язалася не підвищувати експортні мита на металобрухт.

Джерело: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1455-19>

Затверджено порядок подання документів в електронному вигляді до органу ліцензування

Постанова Кабінету Міністрів України від 23 серпня 2016 року № 561 “Про затвердження Порядку подання документів в електронному вигляді до органу ліцензування та видачі ним документів в електронному вигляді за допомогою телекомунікаційних засобів зв'язку”

Уряд затвердив порядок подання документів до органу ліцензування та видачі ним документів в електронному вигляді. Органи ліцензування протягом двох місяців мають затвердити за погодженням з Мінекономрозвитку України шаблони електронних документів та забезпечити їх оприлюднення та подальше оновлення на своїх офіційних веб-сайтах та на єдиному державному порталі адміністративних послуг. Положення прописує використання цифрового підпису, а також порядок обробки, зберігання та розгляду відповідних звернень, сформованих у електронному вигляді.

Можливість електронного документообігу при отриманні ліцензій дозволить значно спростити процедури документів, а отже зекономити час та гроші як бізнесу, так і держави. Також знижується ризик корупції.

Джерело: http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=249275726&cat_id=244274160

Затверджено порядок ведення реєстру виробників органічної продукції (сировини)

Постанова Кабінету Міністрів України від 8 серпня 2016 року № 505 “Про затвердження Порядку ведення Реєстру виробників органічної продукції (сировини)”

Уряд затвердив Порядок ведення Реєстру виробників органічної продукції (сировини), що сприятиме створенню відповідної інформаційно-довідкової бази її виробників та етапів обігу.

Ведення Реєстру та публікація офіційних відомостей про осіб, яким надано право виробляти органічну продукцію, здійснюватиметься Держпродспоживслужбою України. Реєстр буде відкритим та загальнодоступним, а доступ до нього безоплатним. Підставою для внесення до Реєстру буде сертифікат, який надає орган з оцінки відповідності. Відомості, які містяться в сертифікаті, вноситимуться Держпродспоживслужбою України до Реєстру протягом п'яти робочих днів після надходження копії.

Створення цієї бази забезпечить прозорість на ринку органічної сільськогосподарської продукції та дозволить відрізнити органічну продукцію від інших видів сільськогосподарської продукції на ринку. Це, у свою чергу, допоможе уникнути недобросовісного використання маркування продукції як органічної. Споживачі матимуть змогу дізнатись, які саме підприємства пройшли процедуру оцінки відповідності і на яку продукцію отримали відповідний сертифікат.

Джерело:

http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=249248751&cat_id=244274160

Затверджено правила виробництва органічної продукції (сировини) рослинного походження

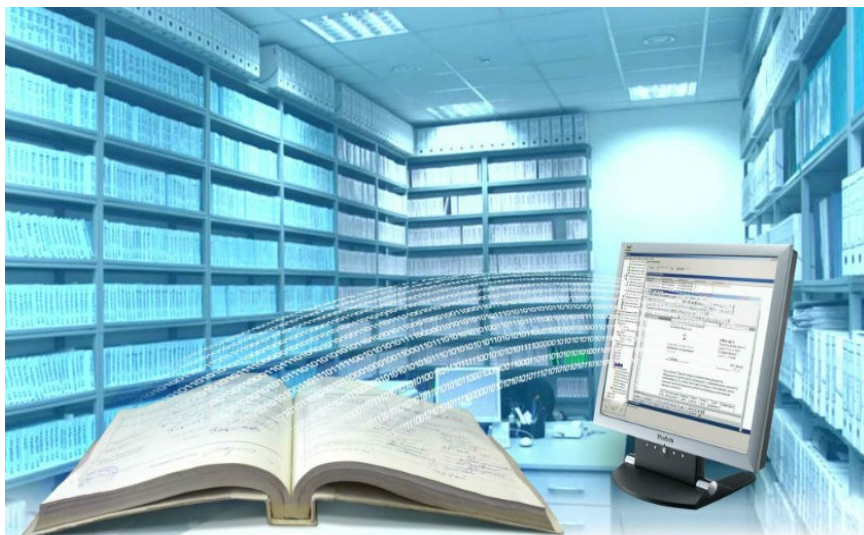
Постанова Кабінету Міністрів України від 31 серпня 2016 року № 587 “Про затвердження Детальних правил виробництва органічної продукції (сировини) рослинного походження”

Уряд започаткував механізм, який врегулює відносини між суб'єктами господарювання та державою в частині органічного виробництва. Зокрема, затверджено детальні правила виробництва органічної продукції (сировини) рослинного походження, що дає змогу встановити загальні вимоги щодо сівозмін, обробки ґрунтів, відбору насіння та садивного матеріалу, удобрення сільськогосподарських культур, захисту рослин, вирощування грибів тощо.

Врегулювання правил виробництва органічної продукції має допомогти відрізнити цей вид продукції від іншої продукції сільського господарства, які вирощена за стандартними технологіями, отже виробники зможуть ефективніше конкурувати. Це, у свою чергу, стимулюватиме внутрішнє виробництво та наповнення внутрішнього ринку високоякісними продуктами харчування. Збільшення виробництва органічної продукції також сприятиме поглибленню інтеграції українського аграрного виробництва до ринку ЄС та інших ринків.

Джерело:

<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/587-2016-%D0%BF>

НБУ скасував вимогу щодо надання акту цінової експертизи для здійснення резидентами оплати імпорту послуг

Постанова Правління Національного банку України від 18 серпня 2016 року № 372 "Про визнання такими, що втратили чинність, деяких нормативно-правових актів Національного банку України"

У рамках політики поступової лібералізації валютного контролю НБУ скасував вимогу щодо надання акту цінової експертизи Державного інформаційно-аналітичного центру для здійснення резидентами оплати імпорту послуг.

До цього часу діяла вимога, згідно якої резиденту для розрахунків за послуги (роботи, права інтелектуальної власності), придбані у нерезидента, якщо загальна вартість цих послуг перевищувала 50 тис. євро, необхідно було отримати акт цінової експертизи Державного інформаційно-аналітичного центру моніторингу зовнішніх товарних ринків. Акт мав засвідчити відповідність контрактних цін на послуги кон'юнктурі ринку.

За оцінками регулятора, на сьогодні така вимога втратила ефективність як дієвий інструмент боротьби з відтоком капіталу. Її скасування ніяким чином не спричинить послаблення контролю за проведенням зовнішньоекономічних операцій з імпорту послуг.

Наведене рішення є позитивним і спростить здійснення зовнішньоекономічної діяльності для підприємств, які імпортують роботи і послуги.

Джерело:

https://bank.gov.ua/control/uk/publish/printable_article;jsessionid=4FD0399FA0CCC3FFC8DFA5902DA73834?art_id=35298051&showTitle=true

Подовжено термін запровадження ліцензування міжнародних вантажних автоперевезень з 6 до 10 місяців

Постанова Кабінету Міністрів України від 23 серпня 2016 р. № 537 "Про внесення зміни до пункту 2 постанови Кабінету Міністрів України від 2 грудня 2015 р. № 1001"

Уряд здійснив черговий крок назустріч бізнесу і затвердив зміни до Ліцензійних умов у сфері автомобільного транспорту, якими подовжив термін запровадження ліцензування міжнародних вантажних автоперевезень з шести до десяти місяців.

Зокрема, попередня редакція Ліцензійних умов передбачала, що протягом 6-ти місяців з дня набрання умовами чинності (у період з лютого по серпень 2016 року), міжнародні автомобільні перевізники були зобов'язані отримати ліцензії, а ліцензіати подати документи та відомості про приведення своєї діяльності у відповідність із Ліцензійними умовами органу ліцензування. Оскільки протягом відведеного часу не всі перевізники встигли отримати ліцензії, Уряд ухвалив зміни до Ліцензійних умов, завдяки яким строки збільшено з шести до десяти місяців. Таким чином, бізнес у спокійному темпі – до грудня 2016 року – зможе виконати Ліцензійні умови та продовжити свою діяльність.

Джерело:

<http://www.kmu.gov.ua/control/uk/cardnpd?docid=249263235>

Уряд дозволив здійснити закупівлю юридичних послуг, пов'язаних із захистом прав та інтересів України в рамках СОТ у суперечках з Росією

Розпорядження Кабінету Міністрів України від 22 вересня 2016 року № 679 "Про застосування переговорної процедури закупівлі"

Уряд дозволив застосування переговорної процедури закупівель юридичних послуг при залученні юридичних радників (компаній, фірм) для захисту інтересів України в рамках процедури врегулювання суперечок у рамках СОТ. Це рішення стосується закупівлі послуг для захисту інтересів України у кількох справах, які стосуються відносин з РФ та які вже зареєстровані або планують податись на розгляд Органу з врегулювання суперечок

COT:

у справі DS 499 "Російська Федерація — Заходи щодо імпорту залізничного рухомого складу, стрілочних переводів та іншого залізничного обладнання";

у зв'язку з численними обмеженнями транзиту з території України через територію Російської Федерації у треті країни;

у зв'язку із застосуванням Російською Федерацією обмежувальних заходів щодо імпорту продукції походженням з України.

Крім цього, розпорядження є свого роду прецедентом, який відкриває можливість проводити закупівлю аналогічних послуг юридичних радників по інших справах, які можуть розглядатися в рамках процедури із врегулювання суперечок COT за участю держави Україна у майбутньому.

Джерело:

<http://www.kmu.gov.ua/control/uk/cardnpd?docid=249349209>

НОВИНИ

З 1 листопада 2016 року Російська Федерація забороняє ввезення української солі

Відповідно до рішення російського Уряду з 1 листопада 2016 року сіль, хлорид натрію, а також морську воду включено до переліку товарів, заборонених для ввезення з країн, які запровадили санкції проти Росії.

Таким чином сіль походженням з України буде заборонена для ввезення у Росію.

Джерело: <http://government.ru/docs/24525/>

Україна і Грузія домовились про пряме залізнично-паромне сполучення

Міністр інфраструктури України В. Омелян повідомив, що Україна і Грузія 13 вересня 2016 року підписали угоду про організацію прямого міжнародного залізнично-паромного сполучення. У перспективі це з'єднає Україну, Грузію, Казахстан і Азербайджан на Великому Шовковому шляху. Наразі основні зусилля сторін спрямовані на спрощення логістики сполучення для зменшення строків транзиту та його вартості. Головною метою є доведення швидкості

проходження контейнерів з Китаю до західних кордонів України до 9-10 діб.

Джерело: <http://mtu.gov.ua/news/27605.html>

Мінекономрозвитку України опублікувало рівень ставок імпортного мита в рамках Угоди про асоціацію між Україною та ЄС на 2017 рік

Мінекономрозвитку України опублікувало рівні ставок ввізного мита України, які будуть застосовуватись у 2017 році до імпорту товарів походженням з ЄС в рамках зони вільної торгівлі між Україною та ЄС (скачати можна за посиланням: <http://bit.ly/2chfJdj>).

Ставки мита, які будуть застосовуватись в ЄС стосовно товарів походженням з України, можна перевірити в режимі он-лайн на Інтернет ресурсі Європейської Комісії Export Help Desk у розділі "My export" за посиланням <http://bit.ly/2bXqx1c> після 1 січня 2017 року.

Джерело: <http://bit.ly/2chfJdj>

Єгипет скасував вимогу нульового вмісту ріжків в імпортній пшениці і повернувся до міжнародного нормативу 0,05%

Про це рішення уряду Єгипту 21 вересня 2016 року оголосив міністр сільського господарства

країни. За його словами, буде запрошено міжнародну спеціалізовану компанію для перевірки партій імпоротної пшениці на відповідність стандарту змісту ріжків не більше 0,05%.

Нагадаємо, що буквально 9 вересня 2016 року єгипетська влада заборонила ввезення до країни пшениці з країн, чиє зерно заражене грибковим захворюванням - пурпуровими ріжками. До переліку таких країн потрапили майже усі основні постачальники зерна до Єгипту, у тому числі й Україна.

Експерти вважають, що на владу Єгипту вплинули бойкот, оголошений експортерами зерна щодо 3-х останніх тендерів єгипетського агентства GASC, а також жорстка позиція окремих трейдерів. Це змусило владу Єгипту змінити рішення щодо вимог до імпортованих продукції.

Очікується, що найближчим часом Єгипет оголосить новий закупівельний тендер на поставки зерна. Однак ряд компаній-постачальників зберігають скептицизм щодо незмінності позиції єгипетської сторони у подальшому, адже обіцянки притримуватися міжнародних стандартів якості зерна неодноразово давалися і раніше. Наведена непослідовність пов'язана з законодавчою неврегульованістю у Єгипті стандарту вмісту ріжків у пшениці на рівні 0,05%, що дозволяє єгипетській владі час від часу змінювати вимоги до якості імпортованого зерна.

Джерело: <http://agravery.com/uk/posts/show/egipet-znav-zaboronu-na-vmist-rizkiv-v-psenici>

Затверджено нову методику комплексного перегляду регуляторних актів

Міністерством економічного розвитку і торгівлі та Державною службою з питань регуляторної політики відповідним листом, адресованим заінтересованим органам виконавчої влади, надіслано спільні Методичні рекомендації щодо проведення першого етапу системного перегляду регуляторних актів. Системний перегляд регуляторних актів стосуватиметься сільського господарства та безпеки харчових продуктів, будівництва, енергетики, транспорту та інфраструктури, інформаційних технологій та телекомунікацій.

Перший етап перегляду передбачатиме інвентаризацію регуляторного поля, тобто перегляд актів, завдань, інструментів та ринків у кожній галузі. Це дозволить сформулювати перелік актів, які не відповідають принципам регуляторної політики для їх подальшої якісної оцінки та виміру результативності.

Після завершення процесу інвентаризації буде затверджено публічний план системного перегляду актів у відповідних сферах економіки за активної участі бізнесу і громадськості.

Слід зазначити, що подібні інструменти перегляду нормативних актів використовувалися і раніше, але більшою мірою стосувалися оцінки та виміру результативності їх дії. Крім цього, певний сумнів викликає здатність відповідних робочих груп обробити досить значний масив нормативної бази, яка регулює відповідні сфери життєдіяльності суспільства.

Джерело: <http://brdo.com.ua/news/minekonomrozvytku-drs-zatverdily-novu-metodyku-pereglyadu-regulyatornyh-aktiv/>

Перші результати роботи режиму “єдиного вікна” на митниці

З 1 серпня 2016 року на українській митниці почав працювати режим “єдиного вікна”. Новий механізм покликаний істотно скоротити часові витрати на проходження митних процедур, а також ліквідувати бюрократичні бар'єри та корупційні прояви завдяки автоматичному обміну інформацією між контролюючими структурами та поступовій ліквідації паперового документообігу. Останній повинні замінити електронні записи в загальній для всіх державних органів базі даних.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України № 364 від 25 травня 2016 року “Деякі питання реалізації принципу “єдиного вікна” при здійсненні митного, санітарно-епідеміологічного, ветеринарно-санітарного, фітосанітарного, екологічного, радіологічного та інших видів державного контролю” (<http://www.kmu.gov.ua/control/uk/cardnpd?docid=249107456>), час на проходження митного контролю не повинен перевищувати 4 годин. Якщо ж компетентний орган не вклався в цей термін і не озвучив своє рішення, застосовується принцип “мовчазної згоди”. Іншими словами, дозвіл на перетин кордону вважається автоматично отриманим. Але перші майже два місяці функціонування продемонстрували чимало недоліків у роботі цього механізму, що позбавляє бізнес можливості провозити вантажі без зволікань.

За даними Державної фіскальної служби, за перший місяць роботи “єдиного вікна” було оформлено 315 заявок, що складає тисячні відсотка від загальної кількості зовнішньоторговельних операцій, що здійснюються протягом місяця в Україні.

Підприємства, що здійснюють експортні або імпорتنі поставки, зазначають, що джерелом проблем далеко не завжди є самі митники, адже крім стандартних митних процедур, існують й інші види контролю, такі як санітар-

ний, фітосанітарний, радіологічний, екологічний, ветеринарний, а кількість документів, які можуть знадобитися для перетину вантажем кордону, наближається до трьох десятків. “Єдине вікно” покликано об'єднати в одне ціле всі контролюючі органи, причетні до митного контролю. Але маса нормативних актів, якими керується кожна з цих структур, робить таку консолідацію дуже складною.

Виникли розбіжності між очікуваним та реальним правозастосуванням норми про 4 години. По-перше, для того, щоб почався “відлік”, декларант повинен надати всі необхідні для митного оформлення документи. По-друге, є винятки, коли норма про 4 години не працює, зокрема, у ході проведення досліджень і виявлених порушень митних правил. Якщо митниця призначає огляди, суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності на це вплинути не можуть.

Діюча нормативно-правова база дозволяє переносити контроль на пізніший період і вимагати додаткові документи, в тому числі і в паперовому вигляді. У підсумку виникає парадоксальна ситуація, коли підприємство подає документи через “єдине вікно” і оформляє вантаж більше доби, в той час як аналогічний вантаж за звичайною процедурою пропускають за 4 години. За свідченням підприємців, такі випадки непоодинокі.

Також підприємці називають інші проблеми, як-то нестача людей і неукомплектованість штату, недостатня технічна оснащеність.

Джерела: <http://forbes.net.ua/nation/1421621-svet-v-okne-kak-rabotaet-uproshchennyj-rezhim-na-ukrainskoj-tamozhne>.

Щомісячний моніторинг сприяння торгівлі в Україні підготовлено в рамках проекту **“Діалог зі сприяння торгівлі”**, який реалізує Інститут економічних досліджень та політичних консультацій за фінансової підтримки Європейського Союзу.

Номер проекту: ENPI/2013/ 333-433.

Проект спрямований на зміцнення потенціалу бізнес-асоціацій і НУО щодо визначення і сприяння реалізації заходів політики зі сприяння розвитку торгівлі, створюючи цим самим підґрунтя для успішної інтеграції України в світову економіку взагалі і подальшу інтеграцію в ЄС зокрема.

Завдання Проекту:

- Покращення потенціалу бізнес-асоціацій і НУО щодо визначення адміністративних і регуляторних заходів, які спрямовані на сприяння розвитку торгівлі, здійснення моніторингу та оцінки прогресу їхнього виконання, а також пропагування змін, що створюють комфортні для ведення бізнесу умови;
- Сприяння політичному діалогу між бізнес-асоціаціями / НУО і органами державної влади, спрямованому на реалізацію заходів політики сприяння розвитку торгівлі;
- Зменшення торгових витрат в Україні.

Основні результати проекту:

- Зміцнений потенціал бізнес-асоціацій і НУО щодо визначення адміністративних і регуляторних заходів, які спрямовані на сприяння розвитку торгівлі, здійснення моніторингу та оцінки процесу їхнього виконання, а також інформаційно-пропагандистська робота щодо змін (вимірюються за кількістю інформаційно-пропагандистських кампаній, переваг політики, осіб, що пройшли навчання);
- Розроблений стандартизований інструмент МіО ходу виконання заходів з сприяння розвитку торгівлі; проведено чотири етапи МіО, включаючи опитування 1000 фірм в рамках одного етапу;
- Більше залучення бізнес-асоціацій, НУО до діалогу з органами державної влади стосовно заходів з сприяння розвитку торгівлі (визначається за перевагами політики, охопленням дебатів / слухань, участю в роботі громадських рад);
- Зменшення торгових витрат, що стимулює розвиток міжнародної торгівлі (оцінюється за суб-індексом “Doing Business”, Індексом логістичної ефективності).

Термін виконання: Квітень 2014 р. – квітень 2018 р.

Застереження

Щомісячний моніторинг сприяння торгівлі в Україні, підготовлений Інститутом економічних досліджень та політичних консультацій в рамках проекту **“Діалог зі Сприяння Торгівлі”** за фінансової підтримки Європейського Союзу, має виключно інформаційний характер. Хоча ми доклали самих ґрунтовних зусиль для підготовки якомога точнішої публікації, ми не беремо на себе жодної відповідальності за можливі помилки. Інститут не несе зобов'язань за будь-які збитки чи інші проблеми, які виникли прямо чи опосередковано через використання будь-якої частини цієї публікації. В разі використання обов'язковим є посилання на Інститут економічних досліджень та політичних консультацій.